

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 18 SIERPNI 1942r.

/ P o p o l u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

WATYKAN po polsku 14.VIII.godz.19.45.

Święto Matki Boskiej, które obchodzi cały świat katolicki w dniu 15 sierpnia, jest szczególnie drogi Narodowi Polskiemu. Dzień ten w życiu naszego Narodu otrzymał nazwę Cudu nad Wisłą, a powinien być również nazywany cudem modlitwy za Polskę. W r.1920, cały Naród Polski modlił się do Królowej Korony Polskiej, a Papież Benedykt XV wezwał cały świat katolicki do modłów za Polskę. Do modłów tych wzywał również Episkopat zachodni z arcybiskupem Mercier na czele i Episkopat polski z nuncjuszem Achilesem Rattim na czele. W tych dniach zbliżała się zagłada do Polski i jej stolicy Warszawy, a w Częstochowie zbierały się tłumy i odmawiały nowennę pokutną podczas której kapłani wygłaszali kazania. Kazania te były przerywane takim szlochem tłumów, że kaznodzieje schodzili z kazalnicy nie mogąc dokończyć przemowy. Mimo, iż z frontu walki przychodziły coraz gorsze wiadomości, modły w Częstochowie trwały. W Warszawie ogromne procesje i tłumy wiernych gromadziły się w kościołach i huk armat mieszał się z głosem dzwonów kościelnych. I nie tylko w Warszawie, w całej Polsce, tam gdzie są znane cudowne obrazy Matki Boskiej, gromadziły się nieprzejrzałe tłumy rodaków modlących się o Polskę. I przyszedł dzień 14 sierpnia, gdy głodny i ośdarty, na skraju wytrzymałości swoich sił żołnierz polski, poparty modlitwą całego Narodu Polskiego, poderwał się do boju i zwyciężył. Cud nad Wisłą jest tym samym czym był Grunwald, Kirchholm, Częstochowa i Wiedeń. Drodzy rodacy! Bez względu na to gdzie jesteście, w kraju czy na wygnaniu, zadacie zapewne sobie pytanie, czy powtórzy się w takiej lub innej formie Cud nad Wisłą w ciężko przeżywanej obecnie chwili. Po przeżytych cierpieniach niema w nas słabości i załamania się ducha, bo już nieraz ciężkie chwile przeżywał nasz Naród. Na pytanie to odpowiedź może być tylko twierdząca. Możliwe, że chwila ta nadejdzie nieprędko, że świat jeszcze daleko, ale jedno jest pewne, że ciężkie cierpienia, które przeżyliśmy zahartowały w nas siłę ducha i pogłębiły wiarę w ten dzień.

"RADIOSTACJA IM.T.KOŚCIELSZKI" po polsku 14.VIII.godz.20.05.

Teorie rasistowskie zrodziły to straszne zło, jakim jest faszyzm i hitleryzm. Wychowały one strasznych zbrodniarzy, znęcających się nad słabymi i bezbronnymi, których jedynym przestępstwem jest to, że są odmiennej rasy. Zniszczeniu muszą ulec te siły, które zrodziły potworów XX wieku. Musimy stwierdzić, że i w Polsce istniały te złowrogie siły, głoszące nienawiść narodów i antysemityzm. To właśnie z ONRu i Ozonu wyszła Bereza, wyszedł Brześć, wyszła pacyfikacja. Te siły w Polsce były narzędziem rozmaitych klik plutokratycznych, które robiły dobry interes. Niszcząc faszyzm i hitleryzm na całym świecie, będziemy musieli z korzeniami zniszczyć także nasz rodzimy faszyzm i to wszystko co go zrodziło.

Z Ghetta warszawskiego dochodzą w nocy straszne jęki i złorzeczenia. To hitlerowcy mordują naszych współobywateli Żydów. Nikomu nie może być obojętny ich los i należy dokończyć wszelkich starań, by ulżyć doli nieszczęśliwych naszych braci.

17.VIII.godz.18.55.- Doktryna nazistowska nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, jaki będzie los narodów, które jak polski, stoją przeciwko niemu. Nie chodzi o wielkość narodu i państwa niemieckiego: narody te czeka poprostu wyćpienie. Na podstawie zdradnie dobranych cytatów, ideologowie nazistowscy ukuli pogląd, że wyćpienie narodów niższej rasy, dla ułatwienia rozwoju narodu - pana, nie jest sprzeczne z porządkiem naturalnym i moralnym świata. Takie jest prawdziwe oblicze hitlerowskiego najeźdźcy, o czym Naród nasz przekonał się z bezpośrednich cierpień. Hitler jest wrogiem całej ludzkości i powinna ona zmierzać do tego, by całkowicie nazizm wyćpić. Dzisiaj w rękach narodów walczących z hitleryzmem jest przewaga środków materialnych i należy je jaknajszybciej użyć. Wszystkie narody po-

winni przystąpić do walki z nazizmem z całą siłą. - Jaka szalała to - Rodakowski.

Godz. 20.05. - Jak nas informują nasi przyjaciele z Polski, Polacy rozpoczęli na wielką skalę bojkot niemieckich filmów i prasy. Demonstracja ta ma wielkie znaczenie i jest dalszym ogniwem w łańcuchu zmagania się Narodu z wrogiem. Równie wielkie znaczenie ma zwalnianie tempa pracy w zakładach przemysłowych. Ale musimy powiedzieć naszym Rodakom, że to jeszcze niewszystko i że nie zastąpi walki z wrogiem z bronią w ręku. Napoleon powiedział, że bez wolności nie warto żyć. Ale tej wolności nikt nam nie da. Powinna się zacząć zbiorowa walka z wrogiem, aż do pomyślnych wyników.

Prasa podziemna francuska otoczona jest opieką całego narodu. Najpomyślniej rozwija się prasa komunistyczna. Również w Polsce nasza prasa podziemna powinna bez względu na jej przynależność partyjną być otoczona pełną opieką społeczeństwa.

MOSKWA po polsku 17.VIII.godz.19.15.

Po całej Polsce uwijają się hitlerowcy i przemocą zabierają młodych naszych braci bądź do szeregów wojskowych, bądź do obozów przymusowej pracy. Jednak hitlerowcy nie mają wielkiej pociechy z Polaków w mundurach niemieckich. Każdy Polak, przy pierwszej okazji ucieka z szeregów armii niemieckiej i tacy zbiegowie ostatnio nam opowiedzieli, że Niemcy rozstrzelali Wojciecha Pęcaka za to, że próbował zbiec z oddziału. Towarzysze jego przysięgli, że niezwłocznie pomszczą śmierć zamordowanego przyjaciela. Młodzi Polacy słuchajcie pilnie naszych audycji. Będziemy wam codziennie podawać wiadomości o waszych przyjaźniach w oddziałach niemieckich.

RADIOSTACJA FRONTU po polsku 17.VIII.godz.19.45.

Dzień powszedni na terenie Gen.Gub. jest zawsze taki sam, w Warszawie Poznaniu, Krakowie i Częstochowie. Niemcy wyrzucają coraz więcej polskich rodzin z ich domów i coraz więcej osadzają Polaków w obozach koncentracyjnych. W godzinach nocnych, Gestapowcy wyciągają z domów niewinnych ludzi i wrzucają do oczekujących ciężarówek. Na ulicach polskich miast odbywają się we dnie i w nocy obławy na ludzi, którzy wywożeni są potem do Niemiec na roboty przymusowe. Ale przyjdzie na to niebawem kres. Dzisiejsi panowie czołgać się będą w strachu przed karzą dłoń sprawiedliwości. Nic nie zostanie zapomniane. Każdy otrzyma to, na co sobie zasłużył.

Z Vichy podają, że władze francuskie wydalili z terenów Francji nieokupowanej 8.000 młodych Francuzów, którzy zbiegli z terenu Francji okupowanej, by uciec przed przymusowym wcieleniem do obozów pracy w Niemczech. Wśród tych zbiegów są także Polacy.

KUJBYSZEW po polsku, 17.VIII.godz.15.15.

Niemcy usiłują zniszczyć ślady polskości w poznańskim, a przede wszystkim wykorzenić wpływy religii katolickiej. Zamykają oni kościoły i po bestjałsku traktują księży, zamykając ich do obozów koncentracyjnych.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 17.VIII.godz.17.45.

W Pińsku są czynne kursy dla nauczycieli. W Krzemieńcu działa fabryka fermentacji, która zwiększyła produkcję w roku bież. do 4.000 ton.

BUKARESzt po ukraińsku, 17.VIII.godz.17.00.

W dniu 28 ukraińska została uruchomiona komunikacja autobusowa na linii Równe - Kijów.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BUKARESzt po ukraińsku, 17.VIII.godz.17.00.

DNB podaje, że od dnia 13 bm. Churchill przebywa w Moskwie. Podróż jego była otoczona tajemnicą. Do Moskwy przybył on via Kair. Teheran. Churchillowi towarzyszą wyżsi wojskowi angielscy i amerykańscy, przedstawiciel Roosevelta Harriman, oraz ambasador amerykański w Ankara. Celem podróży Churchilla do Moskwy było omówienie środków naprawienia ciężkiej sytuacji armii czerwonej oraz sprawa utworzenia II frontu. Ponadto Churchill chciał przetestować się osobiście, czy reżim sowiecki jest mocny i ewentualnie wyszukać następcę Stalina. Z Genewy donoszą, że ponadto Churchill miał omówić sprawę dostaw do Rosji oraz plan ścisłej współpracy pomiędzy trzema sztabami: angielskim, amerykańskim i sowieckim.

Rząd turecki odrzucił propozycję rządu angielskiego i w jaski-
go co do udzielenia czarnomorskiej floty tureckiej w jaski-
portów tureckich. Rząd turecki tłumaczy swoje stanowisko pragnieniem
zachowania ścisłej neutralności, podkreślając, że każdy okręt wojenny jakiej-
kolwiek trony walczącej, który zawinąłby do portu tureckiego, będzie inter-
nowany w myśl przepisów prawa międzynarodowego.

RZYM po rosyjsku, 17.VIII.godz.17.00.

Rząd Stanów zwrócił się do rządu tureckiego z prośbą o przepuszczenie
przez Cieśninę Dardaneelską sowieckiej floty czarnomorskiej.

III.

o g o l n e .

WEICHSELSENDER po polsku 17.VIII.godz.15.00.

Amb.japoński w Berlinie odwiedził front wschodni.

BRATYSŁAWA po ukraińsku 17.VIII.godz.22.00.

Tegoroczna produkcja cukru na Ukrainie ma osiągnąć 30.000 kg.

Na Ukrainie zbierane są zioła lecznicze, pod kierownictwem fachowym
niemieckim. Zbrano już 82 wagony. Zioła te mają zastąpić brak lekarstw wy-
rabianych z korzeni importowanych.

ZEESER po ukraińsku, 17.VIII.godz.21.15.

Prawda nawołuje bezustannie do bezwzględnej walki na każdym od-
cinku frontu. Aby podnieść na duchu walczące wojsko, opowiada się najroz-
maitsze legendy, jak np. że jakiś tam żołnierz sowiecki zabił aż 60 żołnie-
rzy niemieckich. Warto byłoby aby autorzy tych wiadomości sami chwycili za
karabin i popróbowali walczyć na froncie. Możeby się nauczyli mniej kłamać.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 17.VIII.godz.17.45.

Rozgłosnia "Za Rosję" podaje, że na tyłach armii czerwonej dzia-
łają partyzanci antystalinowcy.

MOSKWA po polsku, 17.VIII.godz.17.15.

Cały naród angielski domaga się utworzenia II frontu.

IV.

Z ostatniej chwili.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE: depesze.

- Lotnictwo amerykańskie stacjonowane w W. Brytanii dokonało pierwsze-
go nalotu na kontynent europejski. Celem nalotu był węzeł kolejowy w Ruan,
oraz dodatkowo Dunkierka i Sherbourg. W nalocie wzięły udział fortece lata-
jące, które eskortowane były przez pościgowce amerykańskie. Strącono 1 samo-
lot niem. FW.190. oraz 2 samoloty myśliwskie. Lotnictwo amerykańskie straciło
2 pościgowce. W bazie pozdrowił wracających lotników Gen. Spaatz, który pod-
kreślił, że był to początek uderzeń lotnictwa Stanów przeciw Niemcom. Ciosy
te wzrastać będą stale.

- Donoszą z Berna, że w Moguncji Niemcy zabronili wszelkiego ruchu ko-
łowego z wyjątkiem najbardziej koniecznego, aż do czasu usunięcia gruzów
spowodowanych przez naloty RAFu. W pracy nad usuwaniem gruzów biorą udział
oddziały wojskowe.

REAKCJE NA KONFERENCJĘ MOSKIEWSKĄ :

New York Gen. Elec. po angielsku 18.VIII.g. 14.00-NYHT jest zdania, że
poza wiadomością o odniesieniu wielkiego zwycięstwa nie mogłoby być lepszej
wiadomości, niż komunikat o konferencji w Moskwie. Doniesienia z Moskwy wska-
zuja, że powzięto tam szereg ważkich decyzji. Komentatorzy zarówno w Stanach
jak i w Londynie są zdania, że opracowano definitywny plan ofensywy na za-
chodzie.

ANKARA po angielsku, 17.VIII.g.19.15.- Otrzymana tu depesza z Londy-
nu rzuca nieco światła zarówno na przebieg konferencji w Moskwie, jak i na
zagadnienie II frontu. Wg. tej depeszy, Rosjanie -wg. kół politycznych Londynu-
zażądali niezwłocznego otwarcia II frontu, gdyż grozi im utrata nafty kau-
kazkiej i rejonu Wołgi. Sowiety podkreślają, że obecnie na froncie wschodnim
znajduje się 70 - 80% sił niemieckich i że we Francji i Belgii znajdują
się tylko niemieckie lekkie oddziały. Okoliczności te skłaniają Sowiety do
żądania otwarcia II frontu na zachodzie przed końcem roku, gdyż w razie
zwłoki, w roku przyszłym nieprzyjaciel zdolny będzie przerzucić na wybrzeże
Francji i Morza Północnego siły poważne, utracając szanse próby inwazji

Europy przez sojuszników.

ZEESEN - TRANSOCEAN po angielsku, 17.VIII.godz.15.47.-Fakt obecności i Churchilla w Moskwie, znany był już dość dawno w Berlinie, który jest dobrze poinformowany o wydarzeniach wewnętrznych po stronie nieprzyjaciela. Podróż Churchilla spowodowana była przez niepokój Stalina, nie tylko co do sytuacji wojennej w Sowietach, lecz także co do planów jego anglosaskich sojuszników, którzy dla zyskania czasu poświęcili najpierw Francję, a następnie państwa południowej Europy, mimo składanych przyrzeczeń. Churchill musiał rozproszyć te obawy, gdyż Anglicy są wysoce zainteresowani w dalszym trwaniu Wojny w Sowietach. Oczywiście trzeba poczekać na wyniki konferencji w Moskwie. Stalin miał sposób wyraźny, niedwuznaczny i groźący zażądać utworzenia II frontu, jak również zwiększenia dostaw materiałów wojennych i pędnych oraz żywności. Mianowanie Mołotowa jest dalszą odznaką ciężkiej sytuacji Rosji. Konferencja Churchill-Stalin, uważana jest w Berlinie za odznakę bliskiego kryzysu.

ZEESEN po niemiecku 17.VIII.godz.22.00.-Zimnik - konferencja w Moskwie, jest tak skąpy, że należy domniemywać się iż nie osiągnięto tam żadnej ważnej decyzji. Zresztą, jakież ważne decyzje mogą zapisać skoro sowiecki front południowy jest w stadium zupełnego rozpadania się, zaś statki sojuszników topione są na wszystkich morzach.

ZEESEN po duńsku, 17.VIII.godz.19.15.- Churchill musiał popędzić do Moskwy by wyjaśnić swemu podejrzliwemu sprzymierzeńcowi Stalinowi, że sojusznicy demokratyczni nie mogą podjąć nawet swym własnym frontem, a z tym niema co debatować na temat II frontu.

ZEESEN po niemiecku 17.VIII.godz.22.00.- Korespondent berliński szwajcarskiego dziennika Diö Tat donosi, że przez naród niemiecki przechodzi fala optymizmu w następstwie ostatnich sukcesów wojennych.

RZYM po portugalsku, 17.VIII.godz.20.20.-Jasnym jest, że Churchill nie pojechał do Moskwy na zaproszenie Stalina. Stalin od długiego czasu prosił o pomoc a zamiast tego dostał Churchilla. Churchill pojechał dla przekonania się co do dalszej dporności swego sojusznika, gdyż sytuacja Stalina wygląda niepewnie.

VICHY po francusku, 17.VIII.godz.20.30.-Obecność Churchilla w stolicy ZSRR świadczy o doniosłości zagadnień omówionych na konferencji moskiewskiej. Sytuacja sprzymierzonych pod względem strategicznym jest złą na wszystkich frontach. Ukoronowaniem tego było uświadomienie sobie przez Churchilla i bolszewików, że niema żadnej koordynacji działań między Sztabami W. Brytanii, Stanów i ZSRR.